Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

2010 S.68T

Scrúdú an Teastais Shóisearaigh, 2010

Teicneolaíocht

Gnáthleibhéal

Dé Céadaoin, 23 Meitheamh
Tráthnóna, 2:00 - 4:00

Treoracha:

1. Freagair **Roinn A** (ceisteanna gearrfhreagra). 80 marc
2. Freagair **dhá** cheist as **Roinn B**. 80 marc
3. Tabhair an páipéar seo don Fheitheoir i ndeireadh an scrúdaithe.
4. Scríobh do scrúduimhir sa bhosca thíos.

Uimhir an Ionaid

Scrúduimhir

1.	Iomlán na n-iomlán ag deireadh na leathanach	
2.	Iomlán na marcanna ar cheisteanna dícheadaithe	
3.	Iomlán na marcanna a bronnadh (1 lúide 2)	
4.	Bónas i gcomhair freagairt trí Ghaeilge (más cuí)	
5.	Iomlán na marcanna a bronnadh má tá bónas i gceist (3 + 4)	
	Nóta: Ní mór na marcanna i sraith 3 (nó sraith 5 más cuí an Bónas trí Ghaeilge) a bheith cothrom leis na marcanna sa bhosca Móriomlán ar an script	

Móriomlán na Marcanna	
Ceist	Marc
Roinn A	
Roinn B C 1	
C 2	
C 3	
C 4	
Móriomlán	
Grád	

Roinn A – 80 Marc. Freagair **sé cheist déag** (16) **ar bith** as an roinn seo.

1.	Is é atá sa líníocht seo d’eitleán ná:	Cló pictiúrtha	
		Bonnchló	
		Taobhchló	

2.	Bíonn sreanga giotáir:	i gcomhbhrú	
		i dteannas	
		i dtoirsiún	

3.	Is minic cártaí cuimhne SD (Slán Digiteach) in úsáid:	i dteilifíseáin	
		i seinnteoirí DVD	
		i gceamaraí digiteacha	

4.	Is é atá anseo ná:	Friotóir Solas-Spleách	
		Friotóir inathraithe	
		Toilleoir	

5. 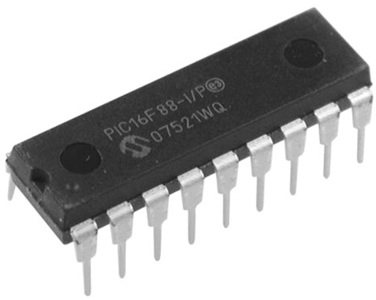	Sa leictreonaic, cad dó a seasann CI (IC)?	Slis thionsclaíoch	
		Ciorcad comhtháite	
		Ciorcad inmheánach	

6.	Athraíonn coscáin rothair:	Brú ina tharraingt	
		Brú ina bhrú	
		Tarraingt ina brú	

7.	Is feistí iad luchtairí gréine teileafóin a úsáideann:	Fuinneamh in-athnuaite	
		Breoslaí iontaise	
		Fuinneamh geoiteirmeach	

8.	Is é atá anseo ná:	Rannadóir	
		Scríobaire	
		Lárphritil	

9.	Is é atá anseo ná:	Cnó heicseagánach	
		Cnó chearnógach	
		Bolta heicseagánach	

10. 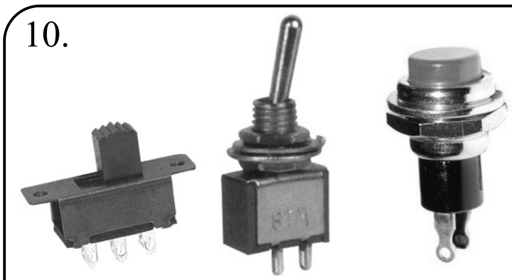 A B C	Cé acu de na comhbhaill seo ar lasc scoráin é?	Comhbhall A	
		Comhbhall B	
		Comhbhall C	

11.	Is é a dhéanann lann phreabshábha ná:	Ascalú	
		Frithingiú	
		Rothlú	

12. 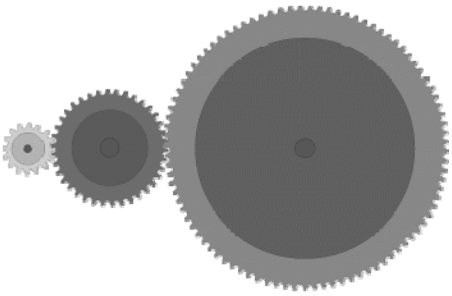	Is é atá sa ghiar lárnach sa ghiarshraith seo na:	Giar pinniúin	
		Giar iolrach	
		Giar réchasta	

13.	Maidir leis an gcaidéal coise, is ina threo seo atá an tsaighead **A** ag síneadh:	An Iarracht	
		An Buthal	
		An tUalach	

14.	Is iad atá iontu seo ná:	Sporghiaranna	
		Beibhealghiaranna	
		Péistghiaranna	

15. 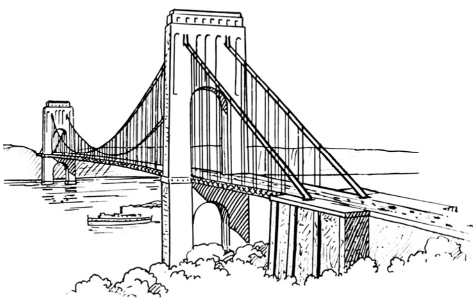	Is é atá anseo ná:	Droichead áirse	
		Droichead bíoma	
		Droichead crochta	

16. 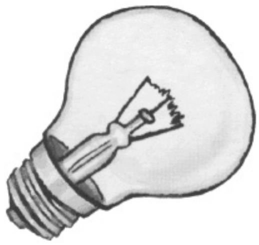	Tomhaistear cumhacht iontu seo:	Giúil	
		Vataí	
		Voltaí	

17.	Tá an pacáistiú seo:	Sorcóireach	
		Sféarúil	
		Cónúil	

18.	Úsáideann cianrialtáin TV:	Infridhearg	
		Bluetooth	
		Micreathonnta	

19.	Is é atá i bprás ná cóimhiotal díobh seo:	Ór agus airgead	
		Copar agus sinc	
		Luaidhe agus stán	

20.	Baíneann tochaltóirí úsáid astu seo:	Reithí leictreacha	
		Reithí aerchumhachtaithe	
		Reithí cumhachtaithe go hiodrálach	

Ceist 1 | Roinn B – 80 Marc | **40 Marc**

Freagair **dhá cheist ar bith** as an roinn seo.

12 Mharc

(a) Taispeánann an ghrafaic aonad taispeántais grianchumhachtaithe rothlach.

(i) Liostaigh **dhá** úsáid fhéideartha don fheiste seo.

1. ______________________________

2. ______________________________

(ii) Mol ábhar oiriúnach don diosca rothlach agus tabhair cúis le do rogha.

Ábhar: ______________________________

Cúis: ______________________________

____

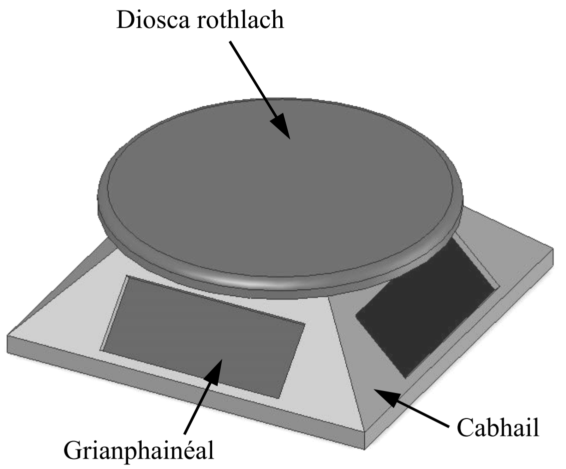

Aonad taispeántais grianchumhachtaithe rothlach

(iii) Déan cur síos ar **thrí** phróiseas a úsáidtear i monarú an diosca rothlaigh.

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

8 Marc

(b) (i) Déantar cabhail an aonaid taispeántais rothlaigh a fholúsfhoirmiú. Mínigh an próiseas seo go hachomair.

Freagra: ______________________________

____

(ii) Déan sceitse néata 3D den mhúnla ba ghá chun an chabhail a fholúsfhoirmiú.

Sceitse den mhúnla

Ceist 1

(c) (i) San fheiste seo úsáidtear grianchealla chun giarbhosca innealta a chumhachtú, a thiomáineann ar a sheal an t-aonad taispeántais rothlach. Taispeántar thíos an giarbhosca, an lasc agus ceann de na grianphainéil.
Taispeáin conas ba chóir na comhbhaill seo a cheangal chun an mótar a chumhachtú. *12 Mharc*

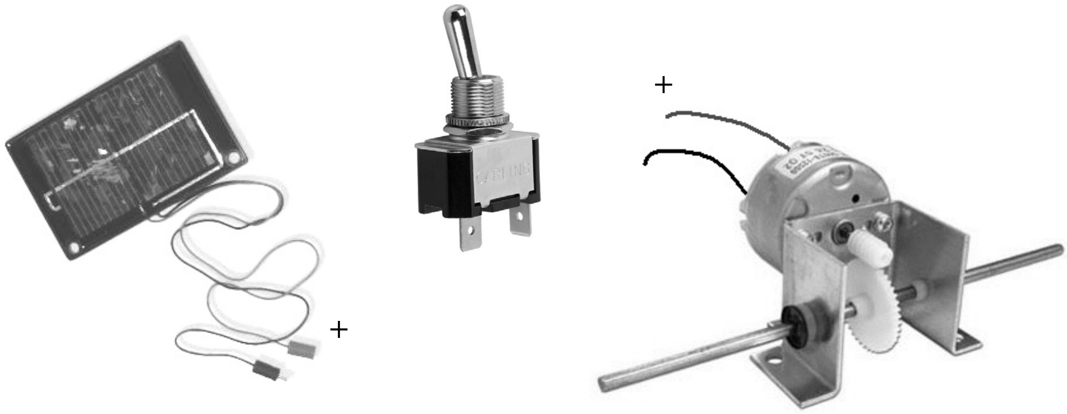

(ii) Ainmnigh an cineál giarchórais a úsáidtear anseo agus luaigh **dhá** bhuntáiste a bhaineann lena úsáid.

Cineál giarchórais: ______________________________

Buntáiste 1: ______________________________

Buntáiste 2: ______________________________

(d) (i) Cén fáth nach mór teirmeaplaistigh a úsáid i bhfolúsfhoirmiú? *8 Marc*

Freagra: ______________________________

____

(ii) Luaigh buntáiste **amháin** agus míbhuntáiste **amháin** a bhaineann le plaistigh a úsáid i monarú.

Buntáiste: ______________________________

____

Míbhuntáiste: ______________________________

____

(iii) Tar éis folúsfhoirmiú chabhail an aonaid taispeántais, ba ghá a chorr íochtarach a bhearradh agus a chríochnú i gceart.
Mínigh go hachomair conas a chuirfeá bailchríoch mhaith ar an gcorr seo.

Míniú: ______________________________

____

____

Ceist 2 **40 Marc**

12 Mharc

(a) Taispeántar bosca uirlisí a rinneadh i monarcha agus é múnlaithe de phlaisteach insteallta.

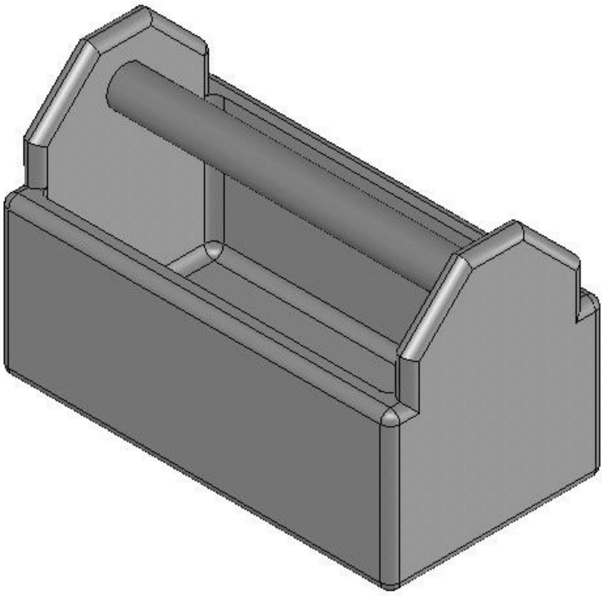

Bosca uirlisí de phlaisteach múnlaithe

(i) Liostaigh **trí** bhuntáiste a bhaineann le plaisteach a úsáid chun an bosca uirlisí seo a dhéanamh.

1. ____________________________________

____

2. ____________________________________

____

3. ____________________________________

____

(ii) Fuarthas amach go sleamhnódh an bosca uirlisí go héasca dá leagfaí ar dhromchla mín é. Mínigh conas a réiteofá an fhadhb sin.

____

____

(iii) Tá corra maolaithe ag an mbosca uirlisí. Mol **dhá** chúis leis sin.

Cúis 1: ____

Cúis 2: ____

8 Marc

(b) Bain úsáid as do rogha ábhair agus déan sceitse dearaidh le haghaidh bosca uirlisí barrdhúnta.

Sceitse den bhosca uirlisí

Ceist 2

(c) Sa ghreille thíos déan sceitsí dea-chomhréirithe d'ingearchló agus de bhonnchló den bhosca uirlisí. *8 Marc*

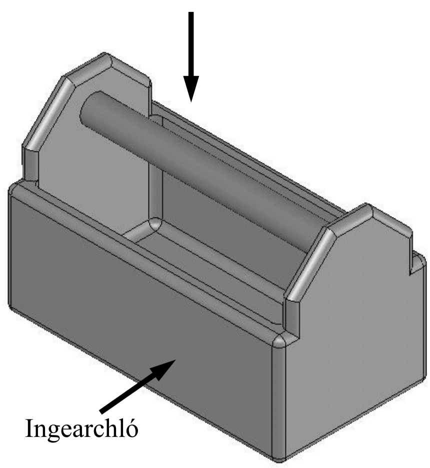

(d) Ainmnigh **gach** ceann de na huirlisí a thaispeántar thíos agus mol úsáid **amháin** do gach ceann díobh. *6 Mharc*

Uirlis: ____________________ Uirlis: ____________________ Uirlis: ____________________

Úsáid:____________________ Úsáid:____________________ Úsáid:____________________

(e) Liostaigh **trí** rud nár mhór a bheith ar eolas agat sula ndéanfá bosca uirlisí a dhearadh. *6 Mharc*

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

Ceist 3 **40 Marc**

(a) Taispeántar cabhail aerbháid atá á thiomáint ag lián innealta. Taispeántar freisin na poill don mhótar, don chadhnra agus don lasc. *14 Mharc*

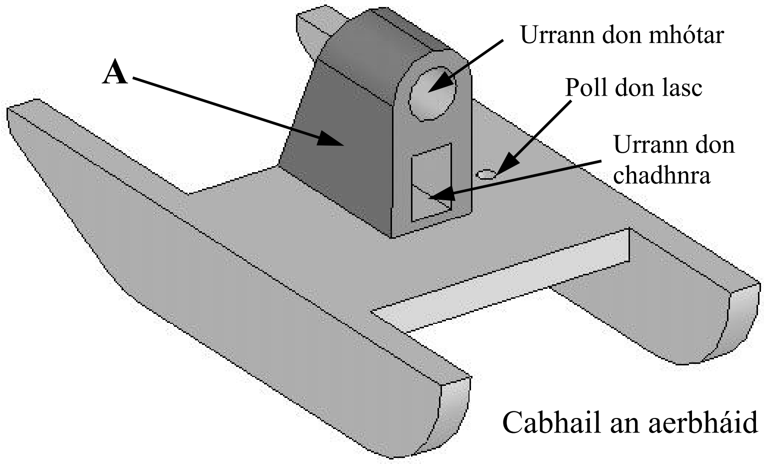

Cabhail an aerbháid

(i) Ainmnigh ábhar éadrom don chabhail agus liostaigh **trí** chéim ina monarú.

Ábhar: ______________________

1. ____________________________

____

2. ____________________________

____

3. ____________________________

(ii) Ainmnigh ábhar oiriúnach d'fheireadh an mhótair agus an chadhnra (A) agus tabhair cúis le do rogha.

Ábhar:____

Cúis: ____

(iii) Liostaigh **dhá** ghné dhearaidh thábhachtacha a chuireann oibriú an aerbháid ar uisce san áireamh.

1. ____

2. ____

(b) *6 Mharc*

Taispeántar roinnt siombailí. Roghnaigh na siombailí cearta don lasc, don chadhnra agus don mhótar agus tarraing an léaráid chiorcaid don aerbhád.

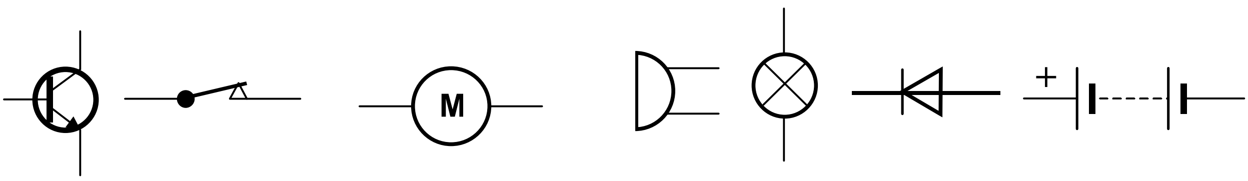

Léaráid chiorcaid

Ceist 3

(c) *12 Mharc*

(i) Nuair a feistíodh an lián a thaispeántar don mhótar, fuarthas amach go raibh an t-aerbhád contúirteach lena oibriú. Sa spás thíos sceitseáil garda don lián a dhéanfadh an t-aerbhád sábháilte lena úsáid.

Lián

Mótar

Sceitse

(ii) Baineann an-tábhacht leis an tsábháilteacht sa cheardlann teicneolaíochta. Liostaigh **ceithre** réamhchúram nach mór a chomhlíonadh i do ghnáthobair laethúil sa seomra teicneolaíochta.

1. ______________________

2. ______________________

3. ______________________

4. ______________________

(d) *8 Marc*

(i) Baintear úsáid as aerbháid i misin chuardaigh agus tarrthála ar fud an domhain. Sa spás thall déan sceitse de do dhearadh le haghaidh lógó d'aerbhád cuardaigh agus tarrthála dá leithéid.

Dearadh lógó

(ii) Bíonn lógónna ar chuid mhaith táirgí monaraithe nó ar a gcuid pacáistithe. Liostaigh **dhá** chúis a mbaineann cuideachtaí úsáid as lógónna.

Cúis 1. ______________________

____

Cúis 2. ______________________

____

Ceist 4 **40 Marc**

(a) *16 Mharc*

(i) Is eispéaras an-difriúil í an tsiopadóireacht san ollmhargadh anois seachas mar a bhíodh roinnt blianta ó shin. Luaigh **trí** bhealach inar chuir an teicneolaíocht feabhas ar eispéaras na siopadóireachta.

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

3. ______________________________

____

(ii) Bain úsáid as **dhá** shampla agus mínigh conas a d’athraigh an t-idirlíon an bealach a ndéanaimid siopadóireacht.

1. ______________________________

2. ______________________________

(b) *12 Mharc*

(i) Caithfidh athrú teacht ar an mbealach ina n-úsáidimid breoslaí iontaise le haghaidh taistil.
Luaigh **trí** chúis leis an athrú sin.

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

(ii) Liostaigh **trí** bhealach inar féidir linn feabhas a chur ar an gcaoi a ndéanaimid déileáil lenár ndramhábhair.

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

(c) *12 Mharc*

Tá feabhas mór tar éis teacht ar chórais siamsaíochta baile le blianta beaga. Bain úsáid as **dhá** shampla ar a laghad agus pléigh conas a d’athraigh agus a chuaigh córais siamsaíochta baile i bhfeabhas.

____

____

____

____

____

____